

Posudek oponenta disertační práce

Student: Mgr. Milan Kučera

Název práce : Systém včasné intervence a jeho implementace do struktury sociálních a právních vztahů ve společnosti.

Školitel : doc. JUDr. Vilém Kahoun, Ph.D

Oponent: vrchní státní rada
plk.JUDr.Mgr.Jan Brázda, Ph.D,
prorektor pro strategii a vnější vztahy a statutární zástupce rektora
Policejní akademie České republiky
Praha

Hodnocení disertační práce :

I. Aktuálnost zvolené problematiky :

Aktuálnost zvoleného tématu považuji v současné společnosti za poměrně vysokou, pro vědecké řešení žádoucí. Autor se zaměřuje na společensky nežádoucí jevy závadové mládeže, příčiny kriminality mládeže, jejich prevenci a vytváření Systému včasné intervence v současných podmínkách společnosti. Řešení těchto problémů je pro současnou moderní evropskou společnost vysoce aktuální. Z tohoto poměru pozitivně hodnotím obsahovou orientaci disertační práce a celkový záměr autora. Pro rozvoj teorie a praxe považuji za klad volbu tématu a řešení otázek kriminality mládeže a ukázání cesty k implementaci Systému včasné intervence do sociálních a právních vztahů ve společnosti.

II. Cíle disertační práce:

Cílem předložené disertační práce je sumarizace teoretických poznatků, týkající se Systému včasné intervence a jeho implementace do sociálních a právních vztahů společnosti získaných jednak z odborné domácí a zahraniční literatury a jednak z provedeného výzkumu. Po prostudování disertační práce hodnotím cíle této práce jako splněné.

III. Obsahové a formální hodnocení :

V disertační práci použil autor kombinaci základních metod vědeckého poznání, tj. metody logické (indukce, dedukce, analýza, syntéza), metody komparace a metody srovnávací. Při podrobnější celkové analýze disertační práce lze dovést, že autor při zpracování užil metod formálně právních, sociologických (výzkumu, výběru, osobního rozhovoru, pozorování) a částečně historických.

Struktura práce je vhodně stanovena a nemám k ní zásadních připomínek, formální stránka také odpovídá stanoveným nárokům na vědecké práce. V práci je citováno dostatečné množství literárních zdrojů (151). Práci s literaturou a informačními zdroji je možné hodnotit jako velmi dobrou, což lze doložit jak seznamem použité literatury domácí, tak i zahraniční, a rovněž i citacemi na jednotlivých stránkách disertační práce.

Disertační práce má logickou a standardní strukturu vědecké práce, je členěna do dvou částí, kdy první část je pojata jako obecná, kde jsou v šesti kapitolách sumarizovány teoretické poznatky, k čemuž autor vhodně využil domácí i zahraniční literaturu a druhá část, která se zabývá výzkumem a kde autor zpracoval metodiku výzkumu, časovou osu výzkumu a souhrn získaných poznatků, které vnášejí nový pohled na diskutovaná téma.

Složitost zvolené problematiky a z ní vyplývající rozsah práce situovaly autora do pracovně náročné situace, kdy východiskem k analýze Systému včasné intervence musela být rozsáhlá a fundovaná studie historických i současných názorů na důvody problémového chování mládeže. V tomto směru je práce komplexní a vyvážená. Autor přesvědčivě osvědčil schopnost studia a porovnání dat a formulace nosných konstrukcí společenských disciplin. Ocenění zaslouží jeho interdisciplinární přístup.

Na této platformě je prováděn kvalitativní výzkum zaměřený na nově koncipovaný Systém včasné intervence a možnosti jeho implementace do společenské praxe. Oponent na základě svých dlouholetých praktických, teoretických i pedagogických zkušeností akceptuje názor autora disertační práce, že Systém

včasné intervence může být jedním z nástrojů řešících současnou krizi sociální kontroly delikventních jednání mládeže.

System se v současné době oprávněně stává předmětem zvýšené pozornosti společenské praxe, Policejní akademii ČR, odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR a jak je patrné z této disertační práce ani Zdravotně sociální fakultu Jihočeské univerzity nevyjímaje. Výzkum je prováděn podle platných pravidel této specializované činnosti. Úsilí autora po striktní empirii a objektivitě vede k přísné racionalizaci jeho závěrů. Důsledkem tohoto odborně restriktivního přístupu je menší kompaktnost druhé části, kde autor mohl v závěru práce statisticky sumarizovat získaná data a zjištěné poznatky více rozvinout a tyto konfrontovat s teorií. Je na škodu práce, že autor se nezabýval rozvedením dat, která jsou při prováděném výzkumu důležitá a to lokalita, kde se výzkum provádí, jaký vzorek populace byl vzat do výzkumu a podobně, což však přirozeně vyplývá ze standardně doporučeného rozsahu práce a metodologie prováděného výzkumu. Předmětnou dílčí připomínku lze řešit následnou pozorností záležitosti a pokračující tvůrčí a publikační činností, jak je doporučeno i níže.

Formální stránku práce z hlediska grafického a estetického považuji za dobrou, je vidět, že autor disertační práce zpracovával své dílo pečlivě a odpovědně. Rozčlenění do jednotlivých částí a kapitol je vyrovnané a logické. K formální stránce práce nemám žádných připomínek. Jediné co je možno vytknout je to, že jednotlivé kapitoly mohly být od sebe výrazněji odděleny.

Vědecký přínos práce vidím zejména v tom, že se autorovi podařilo vcelku exaktně prokázat, jak jednotliví sociální činitelé působí na kriminalitu mládeže a jak je důležité implementovat System včasné intervence do sociálních a právních vztahů ve společnosti. Na straně 47 se zabývá teorií etiologie kriminality, kdy správně uvádí, že „na nápadu kriminality se podílí řada etiologických faktorů. Z úrovně současného poznání jde o složitou interakci různých vlivů v rámci biologicko-psychologicko-sociálního modelu“ Tuto část považuji jako klíčovou a autor jednotlivé faktory a z nich vyplývající teorie následně rozvádí a na získané poznatky dále reaguje. Jednotlivé poznatky lze dále rozvíjet a vědecky zpracovávat. V tomto směru bych doporučoval, aby autor navázal na výsledky svého díla a pokračoval ve své vědecké činnosti, neboť by byla škoda nepokračovat v této vědecky aktuální a potřebné práci.

Částečně lze vytknout to, že autor v závěru své práce kromě kapitoly 1.5 *Delikventní chování mládeže a společenské reakce na ně, současná legislativní úprava v této oblasti (zákon č. 218/2003 Sb., zákon o soudnictví ve věcech mládeže)* na str. 85 až 91 více nezhodnotil současnou právní úpravu a nepodal například návrhy de lege ferenda. Oponent chápe, že autor byl limitován přípustným rozsahem kvalifikační práce.

IV. Závěr :

Po prostudování disertační práce jsem dospěl k přesvědčení, že se Mgr. Milanu Kučerovi podařilo zpracovat velmi dobré vědecké dílo, které je v současné společnosti aktuální a potřebné a pro vědecké řešení žádoucí. Práci lze hodnotit jako velmi zdařilou a seriózní, se značnou využitelností v sociální, pedagogické, policejní a justiční praxi. Z tohoto důvodu ji přisuzuji originalitu, přínosnost a do jisté míry prozatím i jedinečnost. Autor při tvorbě práce plně prokázal odbornou kvalifikaci získanou absolutoriem doktorského studijního programu. Výhrady oponenta nejsou zásadní povahy, nesměřují k vlastnímu meritu věci, jsou upřesňujícího a doplňkového charakteru a mají být pouze doporučením pro další rozvoj jeho teoretických aktivit.

Při obhajobě navrhuji aby disertant zodpověděl následující otázku:

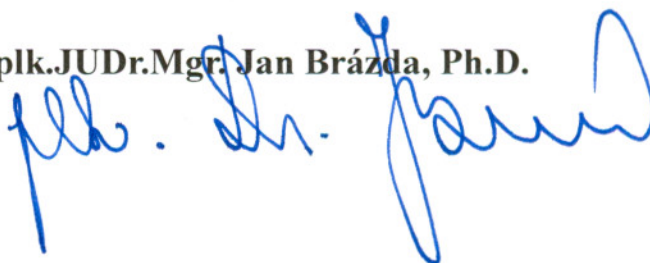
Jak hodnotíte současný vývoj kriminality mládeže a jakým směrem se dle Vás bude ubírat do budoucnosti?

Celkově hodnotím disertační práci „Systém včasné intervence a jeho implementace do struktury sociálních a právních vztahů ve společnosti“ kladně. Práce splňuje požadavky na vědeckou práci po obsahové i formální stránce, doporučuji ji k obhajobě a současně doporučuji, aby po úspěšné obhajobě byl Mgr. Milanu Kučerovi udělen akademický titul doktor (Ph.D.).

V Praze dne 22. dubna 2008

Vrchní státní rada

plk.JUDr.Mgr. Jan Brázda, Ph.D.

Posudek oponenta disertační práce

Student: Mgr. Milan Kučera

Název práce: Systém včasné intervence a jeho implementace do struktury sociálních a právních vztahů ve společnosti

Školitel: doc. JUDr. Vilém Kahoun, Ph.D.

Oponent: prof. PhDr. Ing. Bohuslav Minařík, CSc.,
vedoucí katedry managementu a informatiky
Policejní akademie ČR v Praze

Téma disertační práce je aktuální, společensky závažné, potřeba zpracování se jeví jako naléhavá.

Stanovené cíle jsou reálné, korespondují s tématem a odpovídají autorovým možnostem. Disertační práce je splňuje.

Hodnocení a připomínky:

a) pozitivní

Autor přistoupil k napsání disertační práce po velmi důkladné teoretické přípravě, což zejména ilustruje reprezentativní soubor pramenné literatury domácí i zahraniční provenience, již funkčně využíval. Respektoval etiku tvůrčí vědecké práce. Zvolil adekvátní metody. Provedený výzkum má přesvědčivou vypovídací hodnotu, podporuje obecnou část disertační práce a kreativně ji aplikuje.. Autor zaujímá kvalifikované kritické soudy k dílčím problémům. Metodologická východiska výzkumu, jeho postupy a závěry jsou prakticky využitelné a budou ku prospěchu zkvalitnění preventivních opatření zejména těch adresných uživatelů, kteří jsou v práci zmiňováni.

b) kritické

Autor explicitně nevyjadřuje, zda svou prací reaguje na určitou společenskou objednávku a zda práce je součástí konkrétního vědeckého úkolu. Postrádána je formulace vědecké hypotézy. Práce jako celek je zpracována velmi precizně, nicméně před případným publikováním bude nutné provést jazykovou korekturu k odstranění drobných technických a gramatických chyb.

Pro obhajobu předkládám k úvaze otázky:

1. Který prvek participujícího Řídícího výboru a Týmu pro mládež bude nejspíše mít iniciační a koordinační roli a gesci za výsledky?
2. Nastiňte rámcovou prognózu dalšího trendu rozvoje Systému včasné intervence.
3. Jakou lze očekávat průměrnou finanční a časovou náročnost zapojených subjektů na spolehlivé fungování lokálního Systému včasné intervence?

Závěr

Disertační práce Mgr. Milana Kučery originalitou svého tématu, aktuálním společenským přínosem, rozsahem, úrovní a formou zpracování, jež uspokojí poptávku širšího okruhu zainteresovaných čtenářů po zasvěcených odpovědích z vybraného spektra konkrétní sociální problematiky, i svými dalšími parametry vyhovuje přísným nárokům kladeným na tento druh prací. Autor prokázal spolehlivou orientaci ve vědním oboru i schopnost samostatné badatelské práce. Jeho disertace je nesporným aktuálním a cenným vědeckým přínosem. Obsahové i formální posouzení disertační práce mne opravňuje dospět ke konstatování, že reflektuje autorovo hluboké proniknutí do předmětné problematiky i výraznou kreativitu a je na takové kvalitativní úrovni, jež skýtá zcela reálný předpoklad úspěšné obhajoby.

Doporučuji udělení akademického titulu „doktor“ (Ph.D.).

V Praze 28. dubna 2008

(Prof. PhDr. Ing. Bohuslav Minařík, CSc.)

Posudek oponenta disertační práce

Student : Mgr. Milan Kučera

Název práce: **Systém včasné intervence a jeho implementace do struktury sociálních a právních vztahů ve společnosti**

Školitel: doc. JUDr. Vilém Kahoun, Ph.D.

Oponent: doc. ing. Ladislav Průša, CSc.

Vlastní hodnocení:

1. Aktuálnost zvolené problematiky

Za téma své disertační práce si autor zvolil téma, které je v současné době vysoce aktuální. Vývojové trendy ve výskytu negativních společenských jevů vyžadují, aby se této problematice věnovala podstatně širší pozornost, než tomu bylo v minulosti a to nejen ve výzkumné oblasti. V této souvislosti bohužel s politováním musím konstatovat, že vládou schválená reforma vědy a výzkumu této oblasti – stejně jako celé oblasti společenských věd a aplikovaného výzkumu – věnuje minimální pozornost a kritéria pro hodnocení výsledků činnosti takto orientovaných výzkumných pracovišť nejsou stanovena objektivním způsobem.

Předložená práce je zpracována na vysoké profesionální úrovni, její teoretická část má logickou strukturu, autor při jejím zpracování vycházel z nejaktuálnější našich i zahraničních poznatků. Velice oceňuji jasně pojatou strukturovanost teoretické části práce a přesné vymezení kompetencí jednotlivých orgánů, podílejících se na řešení uvedených problémů.

2. Stanovené cíle doktorské disertační práce

Jako výzkumný problém autor disertační práce autor definoval "konceptce Systému včasné intervence, jeho implementace do společenské praxe". V tomto smyslu si stanovil pět hlavních výzkumných cílů:

- komplexně posoudit Systém včasné intervence, zejména z pohledu jeho zasazení do struktury sociálních a právních vztahů ve společnosti,
- posoudit povědomí o Systému včasné intervence mezi orgány činnými v péči o děti a mládež,

- provést analýzu pozitivních a negativních aspektů Systému včasné intervence,
- charakterizovat vztahové souvislosti vznikající při interakci mezi jednotlivými institucemi zapojenými do Systému včasné intervence,
- stanovit návrhy opatření na optimalizaci řádného fungování Systému včasné intervence.

K naplnění těchto cílů autor koncipoval tři výzkumné otázky:

- Jak jsou informováni pracovníci orgánů činných v trestním řízení, Probační a mediační služby a orgánů sociálně-právní ochrany dětí o Systému včasné intervence?
- Jaké jsou výhody a nedostatky Systému včasné intervence?
- Jaké jsou vzájemné vztahy mezi jednotlivými institucemi v rámci systému včasné intervence?

Jsem toho názoru, výzkumné cíle, výzkumné otázky a z nich vycházející výzkumný plán a použité metody výzkumu jsou stanoveny objektivně, logicky a svědčí o hlubokých znalostech autora ve zkoumané oblasti. Poznatky, které v rámci provedeného výzkumu získal, svědčí o tom, že všechny hlavní výzkumné cíle se mu podařilo naplnit. Doporučení, které na základě získaných poznatků navrhuje realizovat, mají systémový charakter, jsem přesvědčen, že jejich aplikace v konkrétní praxi dotčených institucí může přispět k vyřešení aktuálních problémů v této oblasti.

3. Nové poznatky, které byly dosaženy v doktorské disertační práci

Výsledky, které autor v rámci svého výzkumu zjistil, jsou z mého pohledu alarmující. Nedostatečná povědomost pracovníků všech odpovědných institucí o systému včasné intervence, pouze rámcová povědomost o úkolech ostatních subjektů zapojených do tohoto systému, nízká provázanost jejich povinností a neprostupnost jejich resortních databází svědčí o tom, že efektivní realizace tohoto potřebného institutu v praxi naráží na řadu problémů (často subjektivního charakteru), které celé řízení zpomalují. Přestože řada dotázaných si je vědoma možností, které tento systém nabízí (systematicnost, zvýšení efektivnosti, vytvoření jednotného informačního systému), sama iniciativně začne podrobnější informace o něm vyhledávat a získávat teprve na základě nějakého vnějšího impulsu (nejčastěji účasti na školení), což podle mého názoru nese svědčí o jejich vysoké profesionalitě.

Pozitivně je nutno ocenit skutečnost, že výsledky, získané v rámci provedeného šetření přispějí k vyřešení aktuálních problémů nejen v konkrétní lokalitě okresu České Budějovice. Jsem přesvědčen, že získané poznatky bude možno využít při aplikaci systému včasné intervence i v ostatních regionech, neboť problémy, s nimiž se tento systém potýká, nejsou pouze regionálního charakteru. Autorem

navrhovaná opatření a doporučení k implementaci systému přesně interpretují poznatky získané v rámci provedeného výzkumu.

4. Připomínky

K předložené práci nemám žádné připomínky, stanovené cíle disertační práce se podle mého názoru autorovi podařilo naplnit. Práce je napsaná na vysoké profesionální úrovni, svědčí o hlubokých znalostech autora ve zkoumané problematice. Získané poznatky doporučuji prezentovat v odborné literatuře.

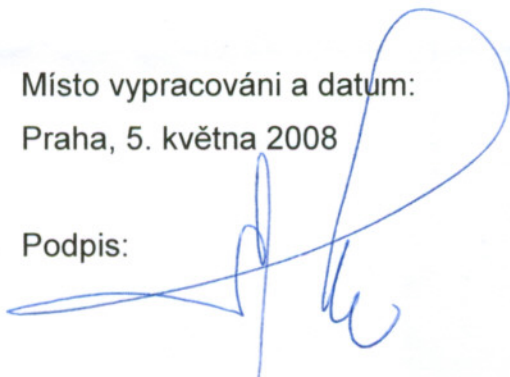
ZÁVĚR

Na základně výše uvedených hodnocení doporučuji předloženou disertační práci k obhajobě a po jejím úspěšném průběhu doporučuji jejímu autorovi mgr. Milanu Kučerovi udělit vědecký titul PhD. ve vědním oboru Prevence, náprava a terapie zdravotní a sociální problematiky dětí a mládeže.

Místo vypracování a datum:

Praha, 5. května 2008

Podpis:

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'M. Kučer', written over the 'Podpis:' label.